

Sveriges domstolar
Högsta domstolen
Endast via e-post

Jönköping den 13 juli 2026

HÖGSTA DOMSTOLEN
R 32

INKOM: 2026-07-15
MÅLNR: B 6711-26
AKTBIL: 10

ÖVERKLAGANDE

Klagande	Anastasia Volkova, 020126-6905 F.n häktet Göteborg
Ombud och offentlig försvarare	Advokat Mathilda Frilander, Advokatfirman Frilander & Gjikokaj
Motpart	Kammaråklagare Maria Bengtsson, Göteborgs åklagarkammare
Överklagad dom	Hovrätten för Västra Sveriges dom den 18 juni 2026 i mål nr B 3531-26

I egenskap av ombud och offentlig försvarare för Anastasia Volkova får jag härmed överklaga hovrättens dom och framställa följande.

Yrkande

Anastasia Volkova yrkar att Högsta domstolen, med ändring av hovrättens dom, sänker påföljden.

Skäl för prövningstillstånd

Det är av vikt till ledning för rättstillämpningen att Högsta domstolen prövar målet. Prövningstillstånd bör meddelas då målet rör en fråga av prejudicerande karaktär.

Frågan för prövningstillstånd

Målet aktualiserar frågan om vilken betydelse de kvalifikationsgrunder som anges i 9 kap. 3 § brottsbalken – särskilt att brottsligheten utövats systematiskt, i organiserad form eller varit av särskilt farlig art – ska tillmätas vid straffvärdebedömningen av ett enskilt grovt bedrägeri, när dessa omständigheter redan har lagts till grund för rubriceringen som grovt brott.

Den närmare frågan är om och i vilken omfattning dessa kvalificerande omständigheter ska påverka hur de kvalifikationsgrunder som anges i 9 kap. 3 § brottsbalken ska påverka den efterföljande straffvärdebedömningen när brottet redan har bedömts som grovt?

Grunder

Genom lagändringar har lagstiftaren utvidgat bestämmelsen om grovt bedrägeri och infört kvalifikationsgrunder såsom att brottsligheten utövats systematiskt, i organiserad form eller annars varit av särskilt farlig art. Lagtexten och förarbetena behandlar emellertid huvudsakligen vilka omständigheter som motiverar rubriceringen grovt bedrägeri. Däremot saknas vägledande uttalanden om vilken självständig betydelse dessa kvalifikationsgrunder ska tillmätas vid den efterföljande straffvärdebedömningen inom den mycket vida straffskalan om sex månader till sex års fängelse.

Inte heller Högsta domstolens praxis ger någon närmare ledning i denna fråga. Det saknas prejudikat som behandlar hur de nya kvalifikationsgrunderna ska påverka straffvärdet för

ett enskilt grovt bedrägeri och hur de ska vägas mot andra straffvärdefaktorer enligt 29 kap. brottsbalken.

I förevarande mål har underrätterna funnit att de enskilda bedrägerierna har ett straffvärde som ligger klart över minimistrafvet. Som skäl för detta har domstolarna särskilt hänvisat till att brottsligheten varit planerad, organiserad, systematisk och av särskilt farlig art samt att målsägandena befunnit sig i utsatta situationer. Domstolarna har emellertid inte utvecklat vilken betydelse respektive kvalifikationsgrund tillmätts vid den konkreta straffvärdebedömningen eller hur dessa omständigheter påverkar placeringen inom straffskalan.

Frågan har stor praktisk betydelse. Mål om organiserade kreditbedrägerier och identitetsbedrägerier utgör numera en betydande del av de allvarigare förmögenhetsbrotten. I dessa mål åberopas regelmässigt att brottsligheten varit systematisk, organiserad eller av särskilt farlig art. Avsaknaden av vägledande praxis innebär en risk för varierande straffvärdebedömningar i underrätterna. Det finns därför ett påtagligt behov av vägledande uttalanden från Högsta domstolen om hur de kvalifikationsgrunder som anges i 9 kap. 3 § brottsbalken ska påverka straffvärdebedömningen när brottet redan rubricerats som grovt. Målet är därmed av vikt för ledning av rättstillämpningen.

Bevisning

För det fall PT meddelas ber undertecknad om att få återkomma med ev. bevisning.

Som ovan

Mathilda Frilander